



ENTREVISTA

Pàg. 8



Lluís Victori

President de la Fundació de l'Institut Químic de Sarrià

"Quan les famílies de Sarrià acollien bona part dels alumnes, a les onze de la nit passava un vigilant per les cases"

PLE DEL DISTRICTE

Pàg. 4

El Ple decideix dedicar uns nous jardins al músic Oriol Martorell

CULTURA

Pàg. 6

Un llibre i una ruta obren l'Any Rodoreda a Sarrià-Sant Gervasi

SERVEI PÚBLIC

Pàg. 6

Junta Arbitral de Consum

Al servei dels consumidors

POLIESPORTIU

Pàg. 7

Associació Esportiva Barcelona

L'esport com a eina d'integració per a persones amb discapacitat



En marxa la transformació de la pedrera de Vallvidrera

PROJECTE

Nous habitatges, un aparcament i un local comercial, entre d'altres

CALENDARI

Les obres van començar el passat 25 de febrer i duraran uns 30 mesos

MOBILITAT

Es mantindrà l'actual sentit de circulació del carrer Reis Catòlics

Pàg. 3



Prevenió de trastorns de salut als centres docents



El Programa Salut i Escola començarà a implantar-se en els centres escolars del districte al llarg del curs escolar. Té per objectiu detectar situacions de risc comuns en els adolescents, com ara els trastorns d'alimentació (bulímia, anorèxia...), l'abús de drogues legals i il·legals, problemes afectius i d'ansietat, trastorns d'adaptació (absentisme escolar, desobediència, mentides...), trastorns psicològics i comportaments sexuals de risc.

El programa estarà coordinat per un professor de cada centre i comptarà amb un professional de salut que farà accions formatives en grup o consultes individualitzades i confidencials.

xxx

Pàg. 5

ÀLBUM HISTÒRIC

J. M. Contel

L'ermita de Sant Medir

El 3 de març és un dia molt especial per a molta gent de Sant Cugat i per a tots els integrants de les colles de Sant Medir de diferents indrets de Barcelona: Gràcia, Sarrià, Sant Gervasi, Sants i Poble Sec. Tots plegats han convertit en un punt de trobada obligatori l'ermita de Sant Medir, situada enmig de la serra de Collserola, a la Vall de Gausac, dins del terme municipal de Sant Cugat del Vallès. És una construcció d'estil romànic, ja documentada el 986. L'edifici, de sostre en forma de volta de canó, s'aixeca sobre una petita planta rectangular, mentre que la façana és coronada per un magnífic campanar d'espadanya amb dues campanes, segurament el tret més identificatiu de l'ermita. Sobre la porta d'entrada hi ha un relleu gòtic dedicat a la Santíssima Trinitat datat el 1447.

Segons explica la llegenda, Medir es trobava un dia plantant faves quan pel seu costat va passar, tot fugint dels romans, el bisbe Sever. Quan arribaren els perseguidors, les faveres ja havien crescut i ell va explicar-los com havien anat els fets, però els romans ho van interpretar com una burla i decidiren matar-lo. Amb el temps, es va bastir l'ermita en aquest indret. Fruit de la devoció que sentia per aquest sant, Josep Vidal i Granés, un former de Gràcia, inicià durant el segon terç del segle XIX una romeria a l'ermita. Entre aquestes anades i vingudes de les colles, el 1922 un incendi fortuït va destruir l'interior de l'ermita, la qual fou restaurada anys després. El 1962, la Federació de Colles va haver de reparar la teulada poc abans que s'ensorrés. Els darrers anys la Penya Regalèssia de Sant Cugat hi ha fet un manteniment constant.

Si té fotografies o documents del seu barri, en pot fer donació a l'Arxiu Municipal del Districte, 93 368 45 66



L'ermita de Sant Medir entre els anys 1910-1915. (Foto: Arxiu JMC)

PLE DEL DISTRICTE

El Ple decideix dedicar uns jardins nous al músic Oriol Martorell

El Consell Plenari del Districte acorda batejar l'espai entre la Via Augusta i la Casa Orlandai amb el nom del músic Oriol Martorell

Daniel Romani

El Consell Plenari del Districte de Sarrià-Sant Gervasi, celebrat el passat 7 de febrer, va aprovar donar el nom d'Oriol Martorell als jardins –actualment en procés de creació– que ocupen l'espai que hi ha entre la Via Augusta i el centre cívic Casa Orlandai. D'aquesta manera, el Districte reconeix la tasca del músic, director musical, fundador l'any 1947 de la Coral Sant Jordi, pedagog i historiadore, el qual va morir l'any 1996. A més, el Consell Plenari, presidit per Joan Puigdollers, va aprovar el bateig de l'espai que hi ha a la banda mar de la ronda de Dalt, entre el carrer Bellesguard i la plaça d'Alfonso Comín, que passa davant de Cosmocaixa, amb el nom d'Isaac Newton, i també canviar el nom del carrer Gallarza pel de Bonaventura Roig –enginyer que va projectar la maquinària del funicular del Tibidabo. Entre els temes que van generar debat, cal destacar el dels



xxx

passos fets perquè Collserola sigui parc natural. El Ple va aprovar una moció, amb els vots favorables de CiU i PP, de reprovació a la Generalitat i a l'Ajuntament de Barcelona per no formar que s'havia mantingut una reunió amb els veïns de Collserola per explicar els criteris bàsics que proposava l'Ajuntament de Barcelona i que quan el seu estudi estigués més avançat, per part de la Generalitat, es tornaria a fer una nova trobada. Belén Boada (ICV) va subratllar també que “és el Parlament de Catalunya la institució que aprova els parcs naturals”. Tant els consellers Carles Esquerra (CiU) com Albert Fernández (PP) van lamentar que aquest assumpte no s'hagués debatut prèviament al Districte. Al mateix Consell Plenari, s'hi va presentar la Guia de Serveis del Districte i el Mapa de Recollida Selectiva.

També tindrà un carrer Bonaventura Roig, autor del projecte de la maquinària del funicular del Tibidabo

haver-los informat de l'acord establert entre aquestes dues institucions sobre els límits del futur parc natural de Collserola. La regidora del Districte, Sara Jaurrieta (PSC) va in-

Programa per detectar trastorns de salut als instituts

Un professional sanitari passarà consulta dues hores als centres docents per ajudar a prevenir situacions de risc de salut mental, afectiva o alimentària entre els alumnes de Secundària



xxx

Nuria Mahamud

L'Agència de Salut Pública de Barcelona, amb la col·laboració de l'Institut Municipal d'Educació, impulsa un programa de salut a les escoles que té per objectiu millorar la salut dels adolescents. Es tracta de prevenir situacions de risc relacionades amb la salut mental, el consum de drogues legals i il·legals, els trastorns relacionats amb l'alimentació i la salut afectivosexual. Un professional de l'Equip d'Atenció Primària de Salut del districte, normalment un infermer o una infermera, es desplaçarà durant dues hores setmanals a les escoles per oferir una consulta oberta

adreçada bàsicament a nois i noies de 3r i 4t curs d'ESO. Tot el que es parli entre l'alumne i el professional sanitari serà estrictament confidencial, però si cal fer un tractament, la informació serà compartida amb la Comissió de salut del centre.

Un professor del centre coordinarà les accions de l'equip sanitari

D'altra banda, també es realitzaran activitats formatives dels diferents programes de prevenció dels Equips de Salut Comunitària de l'Agència

de Salut Pública. Seran accions en grup, en les quals podran participar alumnes de 1r d'ESO fins a Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà.

El programa Salut i Escola ha estat desplegat amb gran èxit de consultes en sis districtes en cursos anteriors i ara tindrà també com a àmbit d'actuació els 33 centres docents de Sarrià i Sant Gervasi.

L'atenció individualitzada dels alumnes se centra en la detecció de conductes de risc per a la salut, com ara l'abús de substàncies, els trastorns afectius i per ansietat (malhumor, tristesa, descens del rendiment acadèmic...), els trastorns psicòtics (retraïment, passivitat, falta d'amics, evitació de grups...), comportaments sexuals que puguin derivar en embarassos no desitjats i malalties de transmissió sexual, comportaments alimentaris anòmals i problemes com l'absentisme escolar, agressions o roba-

f NOTÍCIES

Lliurament de la medalla de la dona

Dins les activitats organitzades per celebrar el Dia Internacional de la Dona, el Districte de Sarrià-Sant Gervasi lliura la medalla de la Dona. Enguany aquest reconeixement s'ha atorgat a una dona del món empresarial que ha destacat pel seu caràcter emprenedor: Tyn Campos Caron, fundadora i presidenta de l'Associació Cultural Cetres, una entitat pionera en el camp de la cultura i la formació d'adults.

Atrapa la paraula, a la biblioteca Clarà

Atrapa la paraula és el nom genèric dels tallers sobre l'escriptura i l'oralitat que es fan a la biblioteca Clarà. Des del final de febrer i fins al 30 d'abril té lloc el taller "Històries del meu barri", que vol convertir en literatura les vivències d'un entorn molt proper, com ara els misteris d'un edifici, els amors que es van viure, les llegendes que ens n'han explicat...

Prevençió d'incendis a Collserola

El Districte de Sarrià-Sant Gervasi ha dut a terme la senyalització de llocs i de missatges cívics necessaris per prevenir incendis als barris de Collserola, una actuació realitzada d'acord amb els criteris continguts en el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals. Tota aquesta senyalització s'ha distribuït per tots els barris del districte situats a la Serra de Collserola.

Noves guies del Districte



Guia de Serveis i Mapa de la recollida selectiva de Sarrià-Sant Gervasi són els títols de les dues guies que ha editat el Districte fa poc. *Guia de Serveis* incorpora la nova distribució del territori en sis barris, així com una detallada informació dels serveis públics que s'hi poden trobar.

Al Mapa de la Recollida Selectiva de Sarrià-Sant Gervasi es relacionen els punts de recollida de tot tipus de residus i les adreces dels establiments que recullen piles, medicaments i fluorescents.

A CONSULTEN MÉS LES NOIES

El programa funciona amb èxit des de fa un o dos cursos en sis districtes i enguany es comença a implantar a l'Eixample, Sants-Montjuïc, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi. Més de 12.000 alumnes ja han participat en les accions grupals i un miler –el 80% noies– ha fet consultes individualitzades.

Protecció per a la fauna autòctona del pantà de Vallvidrera



xxx

Teresa Gàmez

El Consorci del Parc de Collserola, sota la supervisió de la Societat Catalana d'Herpetologia, ha buidat el pantà de Vallvidrera. El motiu d'aquesta actuació és eliminar algunes de les espècies exòtiques introduïdes que amenaçaven la supervivència del petit ecosistema del pantà. Es vol protegir, quan s'aproxima l'època de reproducció, els ous i les larves dels amfibis

específics i recuperats d'aquest pantà, com és el cas, principalment, de la reineta. Amb el buidatge del pantà, que inclou una fase d'investigació, s'aprofita per drenar els lloms acumulats en el fons. Una part de l'aigua desguasada anirà a parar a les capes freàtiques per a la seva posterior reutilització a la riera de Vallvidrera, atesa la llarga temporada d'eixut hídric que afecta aquesta zona. L'altra

part de l'aigua servirà per a regenerar la riera. Quan s'ompli novament el pantà, es farà amb la mateixa aigua de les capes freàtiques.

La recuperació del pantà de Vallvidrera ha estat fruit d'un conveni signat entre el Districte de Sarrià-Sant Gervasi i el Consorci de Collserola, amb la finalitat de recuperar la fauna autòctona i, alhora, rehabilitar els seus entorns per oferir un espai de lleure únic a la ciutat.

SERVEI PÚBLIC

La Junta Arbitral de Consum, al servei dels consumidors



Redacció

La Junta Arbitral de Consum de Barcelona ofereix un procediment senzill i àgil per resoldre conflictes que poden sorgir entre els consumidors i els comerços i empreses, sense haver de recórrer als tribunals de justícia. Els establiments que accepten sotmetre's a aquest sistema d'arbitratge mostren un distintiu oficial que reflecteix davant dels consumidors la seva vinculació amb la Junta Arbitral de Consum.

Aquest és un sistema voluntari, gratuït i ràpid, perquè des del moment que s'inicien les actuacions fins a la solució definitiva del conflicte passen entre quaranta i seixanta dies aproximadament. Un cop feta la reclamació davant de la Junta, es trasllada la reclamació a la part reclamada. Un cop acceptat l'arbitratge, es designa el que s'anomena un "col·legi arbitral" format per tres membres: un representant dels consumidors, un altre del sector empresarial implicat i el president d'aquest col·legi nomenat per l'Administració. Es dona audiència a les parts, les quals intentaran arribar a un acord. Si no és així, la Junta Arbitral resoldrà el conflicte mitjançant una resolució arbitral (laude) que té les mateixes conseqüències que una sentència judicial.

Les persones interessades a acollir-se als serveis de la Junta Arbitral de Consum poden beneficiar-se dels serveis adreçant-se directament a les seves instal·lacions o a les de l'Oficina Municipal d'Informació al Consumidor (OMIC), situades totes dues a la ronda de Sant Pau, 43, o a través del formulari del web www.bcn.es/juntarbitral.

Més informació:

Junta Arbitral de Consum de Barcelona

Telèfon: 93 402 33 44

www.bcn.es/juntarbitral

CULTURA

Un llibre i una ruta obren l'Any Rodoreda a Sarrià-Sant Gervasi

L'Any Rodoreda comença al districte el 31 de març, amb la presentació del llibre "Autoretrat" al centre cívic Vil·la Florida

Felicja Esquinas

“Vivien en una torreta al carrer de Francolí cantonada al carrer de la Gleva. L'escala de pujar al terrat de la torreta, tocant al carrer de la Gleva, tenia un emparat cobert per un roser centenari que feia roses de color de carn”.

Aquesta casa, aquests carrers i aquestes flors són records de la infantesa de Mercè Rodoreda, que va transcórrer a Sant Gervasi. Anys després, l'autora recordarà, a les seves novel·les, el barri on va néixer i viure els primers anys de vida.

Mercè Rodoreda va néixer a Sant Gervasi, on va transcórrer la seva infantesa

El districte de Sarrià-Sant Gervasi participa amb aquest vincle tan especial a l'Any Rodoreda, que al llarg del 2008 commemora el centenari del naixement de l'escriptora catalana més llegida de tots els temps.

L'acte inaugural de l'Any al districte serà la presentació del lli-



Mercè Rodoreda amb el seu avi, figura molt influent en la infantesa de l'escriptora.

bre *Autoretrat*, d'Angle Editorial, un recull de textos inèdits de l'escriptora on parla de la seva vida i de la seva obra i al qual pertanyen les paraules que obren aquest article. L'acte de presentació tindrà lloc al centre cívic Vil·la Florida el 31 de març, a les 19 hores. Serà també la cloenda de les activitats amb motiu del Dia de la Dona.

Rodoreda coneixia “totes les torres boniques, els jardins pulcres i carregats de flors que jo seguia de la mà del meu avi”. Aquests llocs, transformats en referències literàries a *Mirall trencat* o *Aloma* els visitarà una ruta

que es farà el 5 d'abril per Sant Gervasi. El recorregut s'aturarà, per exemple, al carrer Manuel Angelón, on va néixer l'escriptora. Les inscripcions es fan al centre cívic Casa Sagnier (T. 93 414 01 95) informacio@casasagnier.net. Una altra proposta s'adreça als alumnes de secundària. Consisteix en la lectura en veu alta de fragments de l'obra de Rodoreda, la qual s'enregistrarà i s'emetrà per Ràdio Gràcia. Per participar-hi, cal trucar al Consorci de Normalització Lingüística (T. 93 217 87 20).

Més informació:

www.mercerodoreda.cat

EL TAULELL

Joan Anton Font

Més de tres dècades venent la millor fruita i verdura



La Fruiteria del carrer Francolí va obrir fa 32 anys i és dels comerços més antics del barri, on és coneguda com “el Paco”, ja que gairebé tothom coneix el Paco Sastrada, que és qui porta el negoci amb la seva esposa, Pili, i la seva cunyada, Tere. De sempre s'han preocupat per oferir als clients la millor fruita i verdura, i sempre han intentat que sigui de casa nostra: del Prat, del Maresme, de l'Empordà. Antigament, també compraven la verdura dels horts dels jesuïtes de Sant Cugat. Per al Paco és molt impor-

tant que, qui ven fruita, conegui el producte, les seves característiques i la procedència, ja que aquesta és la millor garantia per al client. Com a comerç petit, *La Fruiteria* és un establiment de proximitat, on els clients semblen un membre més de la família. El Paco està content amb el barri, que s'ha transformat molt els darrers anys.

La Fruiteria

C. Francolí, 29

Telèfon: 93 218 78 41

POLIESPORTIU

L'esport com a eina d'integració per a persones amb discapacitat

Associació Esportiva Barcelona utilitza l'esport per a la inclusió de les persones amb discapacitat

Pere S. Paredes

Ja fa un any que l'Associació Esportiva Barcelona, de Sarrià-Sant Gervasi, fa activitats aquàtiques per a persones amb discapacitat intel·lectual. L'objectiu és impulsar l'esport del dia a dia, partint de l'entrenament quotidià, creant un hàbit en entorns naturals.

Fèlix Massana, director de l'entitat, explica que "els oferim un servei complet i professional, enfocant les activitats físicoesportives des de la seva vessant educativa i terapèutica envers la persona amb discapacitat intel·lectual".

L'objectiu primordial és la inclusió dels esportistes amb discapacitat dins la societat en unes condicions que els permeti ser acceptats, respectats i valorats.

Les activitats aquàtiques, que es realitzen a les instal·lacions esportives



XXXXX

del DIR Diagonal, són de dues modalitats, per una banda, una per adults semiautònoms i/o autònoms (ai-guagym) i, per l'altre, per a infants amb greus trastorns motors i amb necessitats de suport extern (mobilització i iniciació al medi aquàtic); tot amb l'objectiu de donar resposta a la població de les diferents entitats del districte.

Les activitats esportives aquàtiques, que es realitzen durant els mesos de setembre a juny, els dilluns, dimecres

i divendres, de 9.00 a 13.30 hores, estan dirigides a persones amb discapacitat intel·lectual.

L'Associació Esportiva BCN també promou el futbol sala, el bàsquet, la petanca o el trekking

Actualment fan activitats esportives un total de 325 persones amb discapacitat, amb una periodicitat d'almenys una hora setmanal. A més a més de les aquàtiques, l'Associació Esportiva BCN realitza activitats com el futbol sala, bàsquet, petanca, de manteniment físic, patinatge sobre gel o trekking. I es porten a terme també a altres instal·lacions esportives municipals de Barcelona o de l'Hospitalet de Llobregat.

Més informació:
Associació Esportiva BCN,
Mont d'Orsa, 22-24
Telèfon: 93 406 84 01
www.bcnesport.com



W MULTIMÈDIA

TELEVISIÓ

Barcelona Televisió
 "Hola Barcelona"

De dilluns a divendres, de 12.30 a 15.30 h
 Dissabte i diumenge, de 14 a 15.30 h
 Canal 39 UHF i Canal 26 TDT

RÀDIO

COM Ràdio - 91.0 FM

Travessera de les Corts, 139
 Tel. 93 508 06 00

PUBLICACIONS

La Veu de Sarrià

Associació de Comerciants de Sarrià
 Canet, 8. 08017 Tel. 93 204 40 26
 acs@asscomerciantssarria.e.telefonica.net

Sarrià

Associació de Veïns de Sarrià
 Canet, 4. 08017 Tel. 93 204 90 58

Ressò

Associació de Veïns de Mas Guimbau
 Crta. Vallvidrera-Les Planes, 98
 08017 Tel. 93 205 68 69

La Vall de Vidre

Associació Mont d'Orsa
 de Veïns de Vallvidrera
 Reis Catòlics, 2. 08017
 aavallvidreravv@yahoo.es

Zona Alta de Barcelona

Juan de Sada, 48. 08028
 Tel. 93 339 32 00. info@zonaalta.com

INTERNET

Acció Social i Ciutadania



El nou web ofereix tota la informació que l'Ajuntament de Barcelona posa a disposició de la població barcelonina. És la informació que està relacionada amb els serveis socials, la gent gran, l'acció comunitària, les persones en risc o situació d'exclusió, o que fa referència a la infància i les famílies, les persones amb discapacitat, la salut i els drets civils.

www.bcn.cat/acciosocialciutadania

barcelona.mobi



Aquest servei permet consultar el plànol de la ciutat i saber, per exemple, la situació exacta d'un carrer o una adreça determinada. I també, de la mateixa manera, es pot consultar quina és la millor combinació per arribar a un lloc amb transport públic.

www.bcn.cat/barcelonamobi

ENTREVISTA

Lluís Victori, president de la Fundació de l'Institut Químic de Sarrià

"Quan les famílies de Sarrià acollien bona part dels alumnes, a les onze de la nit passava un vigilant per les cases"

El jesuïta Lluís Victori és president de l'Institut Químic de Sarrià (IQS), centre fundat l'any 1905 a Roquetes –prop de Tortosa–, que va instal·lar-se a Sarrià –barri al qual està especialment vinculat– l'any 1916. Des del 1991, l'IQS forma part de la Universitat Ramon Llull



Daniel Romani

Quan va instal·lar-se l'Institut Químic de Sarrià al barri de Sarrià?

L'any 1916. Abans, des del 1905, tenia la seu a Roquetes (Baix Ebre). Va ser fundat pel jesuïta Eduardo Vitoria i batejat amb el nom de Laboratori Químic de l'Ebre. El pare Vitoria va prestar una atenció especial a l'experimentació. Quan a les dècades de 1920 i 1930 a la Universitat predominava un enfocament teòric –per deformació o manca de recursos–, l'IQS ja apostava pel vessant experimental. Durant les primeres dècades de funcionament de l'IQS no preteníem atorgar títols oficials, entre altres coses perquè el nivell de col·locació dels alumnes era molt alt. I fins al 1965 no es va produir el reconeixement dels estudis universitaris de l'IQS.

Les dècades de 1960 i 1970, els estudiants catalans van ser protagonistes de l'oposició al franquisme. A l'IQS també?

Sí, els alumnes estaven molt sensibilitzats pels esdeveniments polítics del nostre país, tot i que alguns companys d'altres facultats els retreien el fet d'estar estudiant en "un Col·legi i no en una Universitat". Sovint, a les 10 del matí hi havia assemblees d'estudiants i ja després es considerava acabada la jornada lectiva, perquè els alumnes se n'anaven a concentracions o accions del carrer. L'any 1966, l'IQS va acollir un recital de Raimon. Hi van assistir més de dos mil estudiants, amb el consegüent enuig del governador civil, el qual va instar, sense èxit, al director del centre que prohibís l'acte.

L'Institut Químic de Sarrià té fama de ser un centre amb un alt grau d'exigència.

Sí, però el nostre propòsit és que la formació que els alumnes rebin no sigui merament un conjunt ordenat de coneixements. L'IQS vol ensenyar-los a preguntar-se el perquè de les coses.

Quines especialitats ofereix actualment l'Institut Químic de Sarrià?

Enginyeria química, enginyeria industrial, llicenciatura en química i llicenciatura en administració i direcció d'em-



XXXX

preses. A les tres primeres, el volum d'hores de treball experimental és lleugerament superior a les hores de classe.

Quins són els principals àmbits de recerca?

La biotecnologia, la qual, entre altres coses, pretén dur a terme els processos

XXX

industrials en les condicions suaus en què transcorren els processos biològics; la química ambiental; els nous materials –metàl·lics, recobriments, compostos...–, i finalment la química mèdica.

Vostè, quan va entrar a treballar a l'IQS?

L'any 1961.

Com era Sarrià aleshores, al principi de la dècada de 1960?

Tenia encara el caràcter de poble, de cases baixes, de lloc on gairebé tothom es

coneixia. L'Institut Químic de Sarrià hi estava molt implicat, perquè quasi tots els treballadors que no eren professors –el fuster, el manyà, el lampista...– eren del barri. Moltes famílies acollien també alumnes de fora de Barcelona –això passava, però, sobretot abans dels anys 50–; les famílies es comprometien a vetllar perquè tinguessin temps d'estudiar i anessin a dormir d'hora. A les onze de la nit passava un vigilant per les cases a veure si l'alumne dormia, i sovint uns coixins simulaven que estava al llit, quan en realitat passejava per la Rambla...

Com veu la Barcelona del 2008?

És una gran ciutat alegre, cosmopolita, que conté una oferta amplíssima, però també petits racons, com el monestir de Pedralbes, un indret especialment tranquil que no sembla pertànyer a Barcelona.

I el Sarrià actual?

A Sarrià hi ha carrers entranyables, que han mantingut el caliu d'abans, com el carrer Canet, però d'altres no. ¡Que diferent que era abans el carrer Major, quan hi abundaven els comerços familiars i hi passava el tramvia número 12!